

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Nota van Inlichtingen 2
behorende bij
Rijksbrede openbare aanbesteding
Inhuur Juridische Capaciteit – Arbeidsrecht en Bedrijfsjuridisch
Referentienummer 359329
5 oktober 2022

Deze Nota van Inlichtingen dient te worden beschouwd als integraal onderdeel van het Beschrijvend document. De gestelde vragen zoals opgenomen in deze Nota van Inlichtingen zijn letterlijk overgenomen zoals deze zijn gesteld.

De Nota van Inlichtingen is/wordt ter beschikking gesteld op www.tenderned.nl

Uiterste inleverdatum inschrijving: 17 oktober 2022, 12.00 uur

De volgende bijlagen zijn bijgevoegd bij deze Nota van Inlichtingen nr. 2:

- Bijlage 7. Verplichte invulformulieren versie 1.2 d.d. 05-10-2022 (hiermee komt vorige versie 1.1 te vervallen)

Betreffende de gestelde vragen

Nr.	Pagina	Paragraaf	Vraag	Antwoord
209.	Diverse vragen	Bijlage 5 - 2. Partnerschap Beide percelen	In uw uitvraag stelt u centraal te willen weten: hoe u bijdraagt aan de doorontwikkeling van juridische vakkennis. Vervolgens vraagt u ons meer specifiek De maatregelen die Opdrachtnemer neemt wat betreft de invulling van het partnerschap (denk daarbij aan de toegevoegde waarde van relatiebeheer, toegevoegde waarde van inzet van innovatieve- kennis/technologieën). Dit lijken ons twee uiteenlopende danwel totaal andere vragen, namelijk: 1) onze bijdragen aan de doorontwikkeling van uw vakkennis 2) invulling geven aan partnerschap met aandacht aan a) relatiebeheer, b) inzet van innovatieve-kennis/technologieën Wij verzoeken u dit gunningscriterium te verduidelijken: welke aspecten/vragen	Aanbestedende dienst deelt uw mening niet. Bij het Subgunningscriterium Partnerschap gaat het, zoals aangegeven, met name om het ondersteunen bij en de doorontwikkeling van juridische vakkennis. Daarbij wordt gevraagd om aan te geven welke toegevoegde waarde de Inschrijver kan leveren in de ontwikkeling van vakkennis door minimaal in te gaan op toepassing van uw relatiebeheer en toepassing van innovatie/kennis/technologieën bij de

			wenst u door inschrijver uitgewerkt te hebben? En wij verzoeken u daarbij rekening te houden met het gestelde maximaal van slechts 1 A4. Wellicht wilt u die toch naar 2 A4 verruimen, waarvoor dank!	Opdrachtgevers. Aanbestedende dienst gaat akkoord met verruiming bij deze vraag over Partnerschap naar 2 A4.
210.		NvI 1 – diverse vragen	U wenst veel aspecten uitgewerkt te hebben, inclusief onderbouwing en meerwaarde. Uit uw eerste Nota van Inlichtingen blijkt dat meerdere inschrijvers hebben gevraagd om de maximum gestelde aantal A4 te verruimen. Waarop u elke keer NEE antwoord. Wij verzoeken u wederom om uw gunningscriteria en gewenste uit te werken aspecten in relatie tot de beschikbaar gestelde ruimte te heroverwegen.	Aanbestedende dienst houdt de volgende pagina's definitief aan m.b.t. de beantwoording van de subgunningscriteria: - 7 pag. A4 Subgunningscriterium 1 (zelf te verdelen over a, b en c) - 2 pag. A4 Subgunningscriterium 2 - 2 pag. A4 Subgunningscriterium 3 Zie daarnaast het antwoord bij vraag 239.
211.		NvI 1 – v/a 43	Wij verzoeken u vriendelijk om informatie te geven over ingediende stukken en de beoordeling (ipv de beoordelingscommissie). De gunningscriteria zijn voor beide percelen gelijk in de gestelde vragen die wij dienen te beantwoorden. Indien Inschrijver voor beide percelen dezelfde uitwerking van de kwaliteitsstukken (gunningscriteria) indient, ontvangt inschrijver dan ook dezelfde beoordeling voor ieder perceel? Bijvoorbeeld Perceel 1 heeft score Goed gekregen – krijgt de inschrijven dan ook voor Perceel 2 de score Goed? Dat lijkt	Uw uitgangspunt/zienswijze is in principe juist. De subgunningscriteria worden op eenduidige wijze

			namelijk logisch gezien uw v/a 59, dat de Inschrijvingen afzonderlijk van elkaar beoordeeld worden en de commissie voor beide percelen gelijk is. Klopt onze zienswijze?	beoordeeld. Daar het om twee percelen over andere aandachtsgebieden gaat (Arbeidsrecht respectievelijk Bedrijfsjuridisch) is het niet op voorhand aan te geven dat een gelijke uitwerking tot eenzelfde score zal leiden.
212.		NvI 1 – v/a 126	Wij begrijpen nog niet goed wat het voordeel is van indienen in Word en Pdf voor u als aanbestedend dienst. Onze inschrijving wordt opgemaakt in een ander bestand dan Word namelijk. Wij leveren onze tekst bij u daarom aan in Pdf. Wij verzoeken u vriendelijk alsnog enkel PDF-bestanden te accepteren. Zo niet dan graag uw toelichting waarom ook in Word.	Aanbestedende dienst is akkoord om de beschrijvingen op de subgunningscriteria in Word en/of PDF in te dienen.
213.		NvI 1 – 21, 48, 82, 114, 138, 171, 203	U geeft aan dat een warme matching: de juiste kandidaat op de juiste plaats is. Dat lijkt een goede match. Maar wat maakt deze matching Warm? We begrijpen het onderscheid nog niet tussen een goede en een warme match bijvoorbeeld of bedoelt u hetzelfde?	Gegadigde kan een warme matching inderdaad ook opvatten als een goede match.
214.		NvI 1 – v/a 172	Kunt u bevestigen dat indien een Inschrijver beroep doet op de draagkracht van een ZZP'er ten behoeve van een referentie, die ZZP'er wel gezien worden als onderaannemer en dus die ZZP'er ook een UEA dient in te vullen en in te dienen bij Inschrijving. En bij voorlopige gunning dient dan een GVA, Verklaring Belastingdienst, KvK uittreksel ingediend te worden. En mogelijk ook Aansprakelijkheidsverzekering tegen bedrijfsrisico's en tegen beroepsrisico's.	Indien een Inschrijver een beroep doet op de draagkracht van bijvoorbeeld een ZZP'er om te voldoen aan een referentie, dan dient deze onderaannemer / ZZP'er tevens een UEA in te dienen. Dit geldt eveneens voor de overige bewijsstukken na voorlopige gunning, zoals aangegeven in het Beschrijvend document. Het KvK uittreksel dient tegelijk met de Inschrijving door ZZP'er / onderaannemer ingediend te worden, naast het UEA.

			Graag uw toelichting bij Nee.	
215.		NvI 1 – v/a 3	Welke objectieve en transparante manieren worden door Deelnemers gebruikt?	Aanvullend op het eerder gegeven antwoord bij vraag 3: <i>'Het is aan de individuele Deelnemer om objectief te selecteren. De individuele Deelnemers hebben/richten hun eigen proces hiervoor in'</i> verwijst Aanbestedende dienst hiervoor naar art. 1.4 van de Aanbestedingswet 2012. Deze bevat in lid 3 een waarborg voor de ondernemer: Artikel 1.4 1. Een Aanbestedende dienst die voornemens is een schriftelijke overeenkomst onder bezwarende titel tot het verrichten van werken, leveringen of diensten te sluiten, bepaalt op basis van objectieve criteria: - de keuze voor de wijze waarop de Aanbestedende dienst voornemens is de overeenkomst tot stand te brengen; - de keuze voor de ondernemer of ondernemers die worden toegelaten tot de aanbestedingsprocedure. 2. De Aanbestedende dienst draagt zorg voor het leveren van zo veel mogelijk maatschappelijke waarde voor de publieke middelen bij het aangaan van een schriftelijke overeenkomst als bedoeld in het eerste lid. 3. De Aanbestedende dienst verstrekt een ondernemer op diens schriftelijk verzoek de motivering van de in het eerste lid, onderdelen a en b, bedoelde keuze.

216.		NvI 1 – v/a 38	Lezen wij het goed dat als u van meerdere vennootschappen uit een concern inschrijvingen ontvangt, er 100% geen gelijke teksten, termen en percentages (voorbeelden) ingediend mogen worden. Zo niet, dan uw verduidelijking.	Nee. In het antwoord bij vraag 38 staat genoemd dat in geval er de schijn van ongeoorloofde samenwerking is gewekt, Aanbestedende dienst een nader onderzoek zal verrichten en de ondernemingen zal om vragen om aan te tonen dat zij de vereiste onafhankelijkheid en vertrouwelijkheid in acht hebben genomen.
217.		NvI 1	Er zijn vele vragen gesteld over ondernemingen uit een zelfde concern/holding die mogelijk gaan inschrijven. Meerdere partijen in de markt hebben namelijk een transitie gemaakt en vallen nu onder dezelfde eigenaar/holding/concern. Wij adviseren u dan ook om al in de inschrijvingsfase de maatregelen te laten beschrijven door deze partijen. Onze ervaring leert namelijk dat als ondernemingen dezelfde aandeelhouder hebben of als zij onder uiteindelijke instructie van dezelfde bestuurders staan, onafhankelijk van elkaar opereren en inschrijven onmogelijk is, alleen al op goedkeuringsniveau, KvK en rechtsgeldige ondertekening. Graag alsnog uw eisen hierop aanpassen.	Aanbestedende dienst ziet geen reden(en) om de eisen in de aanbesteding hierop aan te passen. Het Beschrijvend document incl. de antwoorden uit de Nota van Inlichtingen nr. 1 geven voldoende duidelijkheid hoe met concernverhoudingen en samenwerkingsverbanden wordt omgegaan en hoe hierin de vereiste onafhankelijkheid en vertrouwelijkheid gewaarborgd moet zijn. Aanbestedende dienst heeft nota genomen van uw bezorgdheid en zal conform datgene wat is gesteld in Nota van Inlichtingen nr. 1 daarna handelen. Aanbestedende dienst is alert op Inschrijvingen vanuit eenzelfde concern, en mocht er twijfel zijn dan zal Aanbestedende dienst hier onderzoek naar doen.
218.		TenderNed – prijzen sectie	In TenderNed staat de prijzen sectie aan als verplicht in te vullen door Inschrijver. We dienen bedragen in letter en cijfer in te vullen. Wat dienen we hierin te vullen of hoe gaan wij hiermee om?	Inschrijvers mogen hier een fictief bedrag van € 0,99 invullen. Aanbestedende dienst zal met dit ingevulde bedrag t.a.v. de beoordeling niets doen.
219.		NvI 1 – v/a 51	U geeft aan dat het is toegestaan om binnen Gunningscriterium 1 onderling verwijzingen te maken. Elk onderdeel A, B.	Een verwijzing is een verwijzing, oftewel een stuk tekst met een inhoud. Elk onderdeel inclusief verwijzing wordt inhoudelijk beoordeeld en krijgt

			C, wordt apart beoordeeld en krijgt zijn eigen cijfer. Hoe beoordeelt u zo'n verwijzing? Neemt u die verwijzing (tekst) naar een onderdeel (alinea) dan ook mee in de beoordeling van het andere onderdeel? Graag uw verduidelijking, rekening houdend met beperkt aantal A4 en voorkomen van dubbelingen.	een waardering. Wanneer Inschrijver een verwijzing maakt naar een eerder stuk tekst, dan telt de tekst qua inhoud mee in de beoordeling en in omvang/grootte in het totaal aantal A4. Aanbestedende dienst raadt aan om zo min mogelijk gebruik te maken van verwijzingen.
220.		NvI 1 – v/a 44	Kunt u bevestigen dan alles meer dan hetgeen beschreven in Programma van Eisen, meerwaarde is? Zo niet, graag alsnog uw uitleg.	Nee, Aanbestedende dienst bevestigt dit niet. Aan het Programma van Eisen dient iedere Inschrijver te voldoen. Met betrekking tot de wensen, welke aanvullend op het programma van eisen zijn, kunnen Inschrijvers zich onderscheiden. Meerwaarde komt voort uit hetgeen Inschrijvers schrijven en nader toelichten, bijvoorbeeld door middel van concrete, aansprekende (praktijk)voorbeelden.
221.		NvI 1 – v/a 96	Kunt u bevestigen dat iedere referentie die wordt opgevoerd een minimale omzet moet hebben van 25.000 euro (perceel 1) en 50.000 euro (perceel 2)?	Ja, dit kan Aanbestedende dienst bevestigen.
222.	NvI 1	Diverse vragen	We zien verschillende antwoorden in NvI 1 die we niet (helemaal) goed begrijpen of die elkaar lijken tegen te spreken. We hebben daarom een voorbeeld van de inzet van 5 juristen meegestuurd (zie BIJLAGE - Visueel gemaakt voorbeeld) en hieronder beschreven (weergegeven). <u>Kandidaat 1, 2 en 3:</u> • Juristen Contractenrecht • Opdrachtgever X (Rijksoverheid) • Vakgebied/ specialiteit: 'Legal'	

		• Omzet binnen de laatste 3 jaar: allen €30.000, dus in totaal € 90.000 • Inzetperiode: allen 1-9-2020 t/m 31-3-2021 <u>Kandidaat 4:</u> • Jurist Privacyrecht • Opdrachtgever Y (Gemeente) • Vakgebied/ specialiteit: 'HRM' • Omzet binnen de laatste 3 jaar: €75.000 • Inzetperiode: 1-1-2020 t/m 31-3-2021 <u>Kandidaat 5:</u> • Jurist Letselschade • Opdrachtgever Z (Rijksoverheid) • Vakgebied/ specialiteit: 'Finance' • Omzet binnen de laatste 3 jaar: €80.000 • Inzetperiode: 1-3-2021 t/m 30-6-2022 In het voorbeeld zijn kandidaat 1, 2 en 3 gelijktijdig geplaatst op dezelfde opdracht. We hebben over dit voorbeeld de volgende vragen: 1. In vraag 28 antwoordt u dat de inschrijver de waarde van de verschillende overlappende inzetten niet mag optellen. In vraag 96 zegt u dat de omzeteis niet geldt per	1. Indien de Kandidaten 1, 2 en 3 gelijktijdig onder dezelfde Opdracht op hetzelfde vakgebied als gevraagd in het betreffende perceel (Arbeidsrecht of Bedrijfsjuridisch) zijn geplaatst, en de omzet van deze Opdracht aan
--	--	--	---

			geleverde kandidaat, maar per referentieopdracht. In dit voorbeeld is de omzet van kandidaat 1, 2 en 3 binnen de laatste 3 jaar samen € 90.000. Afzonderlijk redden ze niet de eis van € 50.000. Voldoet dit dan wel of niet aan de eis? 2. In dit voorbeeld is sprake van 1 maand overlap tussen de 5 juristen, namelijk maart 2021. Is dat voldoende? 3. U spreekt over gelijktijdige inzet en inzet binnen dezelfde tijdspanne. In vraag 24 geeft u daar een voorbeeld van 6 maanden. Het is ons niet duidelijk of dit nu de 'overlappende periode' dat verschillende juristen aan het werk zijn is (in het bijgeleverde voorbeeld de maand maart; het zwarte kader) of de periode waarbinnen alle kandidaten gestart moeten zijn. In vraag 139 en 141 bevestigt u dat het gaat om maximaal 6 maanden. Als die 6 maanden gaat over de overlappende periode dan is dat vreemd. Betekent dit dat u dus doelt op het moment van starten? M.a.w. dat in het geval van dit voorbeeld, waarbij de kandidaten <u>niet</u> alle 5 binnen een periode van 6 maanden zijn ingezet,	de vereiste van minimale opdrachtwaarde voldoet. 2. Ja, zie het antwoord bij vraag 222 sub 3. 3. Er geldt geen maximale tijdspanne voor overlappende inzetten. Nb. Aanbestedende dienst benadrukt dat iedere aangeleverde referentieopdracht dient te voldoen aan de vereisten.
--	--	--	--	---

			de referentieopgave ongeldig is?	
223.	NvI 1	Vraag 206	In vraag 206 bevestigt u dat er cv's moeten worden aangeleverd. Wij lezen dat echter niet in de eisen of in andere vragen. Klopt het dat we kunnen volstaan met het noemen van de naam van de kandidaat en een beschrijving van de opdracht, en dat er geen cv's aangeleverd hoeven te worden?	In de vraag van vragensteller ging het volgens Aanbestedende dienst over de vraag of vereiste 2 – perceel 2 gaat over 5 kandidaten of 15. In het antwoord bij vraag 206 is aangegeven dat het gaat om <u>5</u> (cv's van) <u>ingezette kandidaten</u> op opdrachten en niet om 15 (cv's van) kandidaten. Op het referentieformulier dient Inschrijver de gegevens te vermelden zoals gevraagd. Een cv is <u>niet</u> nodig om te overleggen.
224.	NvI 1	Vraag 24	O.a. in vraag 24 bevestigt u dat er bij vereiste 1, perceel 2 referentieopdrachten binnen de gehele overheid kunnen worden ingediend. In de nieuwe versie van Bijlage 7 staat nog steeds alleen de Rijksoverheid bij vereiste 1. Kunt u dit aanpassen?	Aanbestedende dienst heeft in versie 1.2 van Bijlage 7. Verplichte invulformulieren dit aangepast. Hiermee komt versie 1.1 te vervallen.
225.	NvI 1	Vraag 25	In vraag 25 geeft u aan vereiste 1 van perceel 2 uit te breiden met letselschadejuristen. We zien dat nog niet terug in de nieuwe versie van Bijlage 7. Kunt u dit aanpassen?	Aanbestedende dienst heeft in versie 1.2 van Bijlage 7. Verplichte invulformulieren dit aangepast. Hiermee komt versie 1.1 te vervallen.
226.	NvI 1	Vraag 26	In vraag 26 maakt u duidelijk wat u verstaat onder vakgebieden/ specialiteiten bij vereiste 2. Het gaat in perceel 2 om juristen contractenrecht, privacyrecht en letselschade. Wij begrijpen de combinatie met de genoemde vakgebieden in veel gevallen niet. Het maakt de referentie-eis bovendien erg complex i.c.m. alle andere eisen waar al aan voldaan moet worden. We willen u daarom vragen om deze eis te schrappen. Gaat u hiermee akkoord?	Nee, Aanbestedende dienst handhaaft vereiste 2 – perceel 2.

227.	NvI	Vraag 10	U geeft aan "De bandbreedtes zijn al met de laatste prijsontwikkelingen aangepast en verruimd naar marktconforme tarieven." Deze laatste belangrijke prijsontwikkelingen kunnen bij het opstellen van echter niet meegenomen zijn. Zoals de 22 september 2022 aangekondigde nieuwe CAO voor Metalelektro, die een stijging loonstijging van maar liefst 9% laat zien. Wilt u daarom alsnog de periode van indexering herzien naar 06-01-2023 t/m 31-12-2023?	Nee, Aanbestedende dienst handhaaft het antwoord bij vraag 10.
228.	NvI	Vraag 27	In uw antwoord op vraag 27 geeft u aan dat de referenties van alle publieke organisaties binnen de overheid mogen zijn. Mogen wij alle organisaties met een publieke functie die (deels) met overheidsgeld gefinancierd worden en een politiek stakeholderlandschap kennen daaronder scharen? Met andere woorden, mogen de referenten ook bijvoorbeeld universiteiten of woningcorporaties zijn?	Nee Onder 'overheid' verstaat Aanbestedende dienst: het Rijk, de provincies, de gemeenten en waterschappen. Politiek – bestuurlijke context (werkveld) is binnen 'overheid' anders dan binnen andere publieke organisaties zoals TenneT, Havenbedrijf Rotterdam of woningcorporaties.
229.		NVI, vraag 24	Uit antwoorden in NvI 1 blijkt bij uit antwoord op vraag 24 dat er meerdere juristen met contracten recht of privacy recht ingezet kunnen worden. Op het formulier moet bij vereiste 2 aangetoond worden dat het om meerdere vakgebieden gaat. Hoe verhoudt zich dat tot het antwoord op vraag 24?	Zoals aangegeven in vereiste 2 toont Inschrijver aan dat met de inzet van 5 kandidaten meerdere (minimaal 3) vakgebieden (specialiteiten) landelijk (in NL) binnen de overheid zijn bestreken. Dit betekent dat de 5 ingezette juristen (contract-, privacy recht en/of letselschade) minimaal 3 vakgebieden (HR, Finance, Inkoop, Beleid, etc.) bestrijken.
230.		NVI, vraag 26	Bij vraag 26 geeft u in het antwoord aan dat u onder vakgebieden zaken als HR, Finance, Inkoop, Beleid, etc. verstaat. Een jurist privacy kan werkzaamheden	Aanbestedende dienst bedoelt met deze vereiste 2 bij perceel 2 Bedrijfsjuridisch dat de juristen contractrecht, privacy recht of letselschade zijn ingezet binnen diverse organisatieonderdelen

			verrichten op een HR afdeling of op een afdeling JZ. Inschrijver begrijpt niet zo goed wat u terug wilt zien. Wilt u weten binnen welke afdeling de werkzaamheden m.b.t. een rechtsgebied (arbeidsjuridisch of bedrijfsjuridisch) is uitgevoerd? Graag krijgen wij hier een nadere toelichting op.	(vakgebieden) zoals HR, Finance, Inkoop, Beleid, etc. Dit kan onder andere een jurist privacy zijn die werkzaamheden heeft verricht op een HR-afdeling of een jurist contractrecht op een beleidsafdeling.
231.			Wij hebben een referentie bij TenneT, een staatsbedrijf, de beheerder van het landelijk hoogspanningsnet. Is dat een geldige referent, het is geheel in overheidshanden.	Nee Zie ook het antwoord bij vraag 228.
232.			Wij hebben een referentie bij een ziekenhuis, een semi-overheidsinstelling. Is dat toegestaan als referentie?	Nee Zie ook het antwoord bij vraag 228.
233.			Op het formulier voor de referenties voor P2 staat onder het vakje voor "vereiste 1" dat de opdrachtwaarde ingevuld moet worden. Wij gaan ervan uit dat hier moet staan "Licht toe waaruit dat blijkt", de opdrachtwaarde komt namelijk bij Vereiste 4 terug. Is dat een correcte aanname?	Aanbestedende dienst heeft in versie 1.2 van Bijlage 7. Verplichte invulformulieren dit aangepast. Hiermee komt versie 1.1 te vervallen.
234.	NvI	Vraag 117	Wij begrijpen dat voor het perceel Bedrijfsjuridisch ook opdrachten bij overheidsorganisaties die niet de Rijksoverheid zijn, als referentie opgevoerd kunnen worden. Nemen wij terecht aan dat ook bedrijfsjuridische opdrachten als referentie kunnen dienen die zijn uitgevoerd bij: - organisaties die door de overheid gefinancierd worden (academische ziekenhuizen, onderwijsinstellingen, ed.)	Zie het antwoord bij vraag 228.

			- organisaties waarvan de aandelen gehouden worden door de overheid (overheid NV's zoals het havenbedrijf R'dam)	
235.	NvI	169	Wij hebben er begrip voor dat u liever geen wijzigingen aanbrengt in de geschiktheidseisen, maar uw eis ten aanzien van de hoogte van het verzekerde bedrag komt ons disproportioneel voor en de motivering 'De belangen en risico's bij toekomstige opdrachten worden ook steeds hoger' is voor ons als inschrijver niet te controleren en strookt ook niet met onze ervaring. Er zijn ons uit de markt ook geen claims terzake de inhuur van juristen bekend. Het feit dat pas na gunning een bewijs van verzekering overlegd hoeft te worden doet daaraan niet af. U gunt mantelovereenkomsten die geen zekerheid op opdrachten geven. De premie voor de verzekering die u inschrijvers na gunning verplicht af te sluiten wordt in de praktijk berekend als een percentage over de totale omzet van het bedrijf. Hoe hoger de vereiste dekking, hoe hoger het percentage. Uw verhoogde dekkingseis zal bij een bedrijfsomzet van bijvoorbeeld 5 mio. leiden tot een verzekeringspremie die tussen 2.500 en 5000 euro per jaar hoger is zonder dat hier de zekerheid van omzet	Aanbestedende dienst handhaaft de geschiktheidseis ten aanzien van aansprakelijkheid zoals aangegeven in het antwoord bij vraag 169. Bij de Europese aanbesteding Bestuursrecht is eenzelfde geschiktheidseis gesteld over bedrijfs- en beroepsaansprakelijkheid bij een verwachte opdrachtwaarde van € 20.000.000,-, waarbij géén van de inschrijvers een bezwaar had met de hoogte van deze geschiktheidseis. Alle Inschrijvers voldeden vorig jaar aan deze eis. Gegadigde is de enige vragensteller die hiertegen bezwaar wil maken, wat dit niet direct een disproportionele eis maakt. De opdrachtwaarde van onderhavige Europese aanbesteding in totaal is € 30.000.000,-. Dit en het gegeven antwoord bij vraag 169 heeft Aanbestedende dienst doen besluiten om deze geschiktheidseis(en) gelijk in te steken zoals bij de Europese aanbesteding Bestuursrecht (Awb).

			tegenover staat. Doordat u bovendien werkt met door u vastgestelde tarieven is er geen mogelijkheid deze kosten door te berekenen. Dit gegeven in combinatie met de onduidelijkheid waarom bij deze raamovereenkomsten een dubbel zo hoge verzekeringsdekking noodzakelijk is als bij voorgaande identieke mantelcontracten, maakt dat wij een klacht in de zin van bijlage 6. menen te moeten overwegen. Voor we daarover een beslissing nemen geven we u graag andermaal ter overweging deze eis aan te passen.	
236.	11	Vervolgvrage 26 – Referentie - eis	Uit uw antwoord maken wij op dat inschrijver moet aantonen dat zij minimaal 5 kandidaten tegelijkertijd (in dezelfde tijdspanne) kan leveren op het gebied van contracten- of privacyrecht binnen de overheid (= publieke organisaties). Deze 5 kandidaten moeten meerdere (minimaal 3) vakgebieden (specialiteiten) bestrijken. Begrijpt inschrijver het dan goed dat u met vakgebieden / specialiteiten bedoelt dat de juristen bijvoorbeeld werkzaam zijn op de afdeling HR, Inkoop en Juridische Zaken?	Ja, met vakgebieden (specialiteiten) bedoelt Aanbestedende dienst afdelingen Human Resource, Finance, Inkoop, Beleid.
237.	13	Vervolgvrage 29	Graag uw bevestiging dat een kandidaat, formeel in dienst bij een onderaannemer van inschrijver, die via inschrijver ter beschikking wordt gesteld aan een opdrachtgever van inschrijver mag worden gerekend als een referent van inschrijver?	Ja, dat is correct. Het gaat er om aan wie de Opdracht is verstrekt.

			Met andere woorden er is in dit geval geen sprake van een beroep op de bekwaamheid van een derde.	
238.	13	Vervolgvrage 32 - Nieuwe versie Bijlage 7	In de nieuwe versie van Bijlage 7 schrijft u bij 3.1 - de conformiteitsverklaring - over de Europese aanbesteding Advies- en Ingenieursdiensten (2). Hier lijkt de tenaamstelling niet juist te zijn. Bent u bereid u dit corrigeren?	Aanbestedende dienst heeft in versie 1.2 van Bijlage 7. Verplichte invulformulieren dit aangepast. Hiermee komt versie 1.1 te vervallen.
239.	21	Vervolgvrage 52 – Verdeling Subgunning criterium 1a, 1b en 1c	U schrijft hier dat Inschrijver naar eigen inzicht het maximaantal A4's van 6 pagina's mag verdelen over subgunningscriteria 1a, b en c. Is Aanbestedende Dienst ermee akkoord dat de 3 subvragen (1a, 1b, 1c) aaneengesloten onder elkaar worden geplaatst – en dus niet elk op een nieuwe pagina - om zo tot een maximaal van 6 A4 te komen?	Ja, Aanbestedende dienst is akkoord om alle 3 de subvragen (1a, b en c) aaneengesloten onder elkaar te beantwoorden. Nb. Inschrijver dient wel heel duidelijk in dit ene document de verschillende subgunningscriteria (1a, b, c) aan te geven, eventueel met een apart titelblad per subvraag.
240.	32/35	Vervolgvrage 86 / 98	In uw antwoord op vraag 86 geeft u aan dat u bij het invullen van het begrip leiding en toezicht rekening zal houden met de wettelijke uitgangspunten. Dit antwoord lijkt niet volledig in lijn te zijn met uw reactie op vraag 98 waarin u ontkennend antwoord op de vraag of u kunt bevestigen dat werknemers in loondienst werken onder leiding en toezicht. Kunt u bevestigen dat de aanbestedende dienst leiding en toezicht uitoefent in geval dat er sprake is van een	Nee, dit kan Aanbestedende dienst niet bevestigen. De mate van leiding en toezicht wordt door de Opdrachtgever bepaald.

			inspanningsverplichting waarbij een medewerker wordt ingezet die in loondienst is bij inschrijver?	
241.	5	NvI vr. 10	Graag attenderen wij u op de speciaal voor de huidige marktsituatie ingerichte pagina van PIANOO: https://www.pianoo.nl/nl/regelgeving/crisis-en-inkoop/maatwerk-bij-prijsstijgingen. Daarop staat: Als publieke opdrachtgever heeft u belang bij het leveren van de prestatie, maar ook bij een goed functionerende markt waarbij ondernemers niet onder de kostprijs leveren. Te lage prijzen kunnen leiden tot insolventie, tot minder concurrentie op de markt en uiteindelijk tot hogere prijzen. Een aanbestedende dienst moet zich in het privaatrechtelijk rechtsverkeer als een goed opdrachtgever gedragen. Voor publieke opdrachtgevers gelden bij dit handelen in zekere mate ook de algemene beginselen van behoorlijk bestuur (reflexwerking). Dit kan invloed hebben op het verdelen van risico's tussen contractpartijen. De Gids Proportionaliteit bepaalt in voorschrift 3.9 A dat een aanbestedende dienst het risico bij de partij moet neerleggen die deze het best kan beheersen of beïnvloeden. Het bij een opdrachtnemer neerleggen van een niet of nauwelijks voorzienbaar risico dat zich in uitzonderlijke gevallen voordoet is sneller disproportioneel dan een redelijkerwijs voorzienbaar risico met geringe effecten. Dit geldt ook voor het neerleggen van	Aanbestedende dienst is van mening dat zij met het aangeven van bandbreedtes met een min. en max. uurtarief en het aangeven van de mogelijkheid om de uurtarieven te indexeren via een herzieningsclausule in de raamovereenkomst voldoende aandacht heeft besteed aan de ontwikkelingen in de markt – op het moment van publiceren van de aanbesteding. Daarnaast heeft Aanbestedende dienst in het antwoord bij vraag 10 aangegeven dat Centraal contractmanagement van de Categorie Inhuur Professionals nieuwe ontwikkelingen in de loop van de contractperiode in 2023 zal blijven volgen. Mochten nieuwe ontwikkelingen aanleiding geven om de uurtarieven in de bandbreedte eerder aan te passen dan zoals aangegeven in het Beschrijvend document onder par. 3.1, dan zal de Categorie Inhuur Professionals in overleg met de Deelnemers de tarieven tussentijds aanpassen.

			risico's die effect kunnen hebben op de continuïteit van de opdrachtnemer. Bij nieuwe aanbestedingen en de wijziging van contracten is het raadzaam de marktomstandigheden te analyseren en heldere afspraken te maken over hoe met (toekomstige) prijsstijgingen om te gaan. Denk bij nieuwe opdrachten aan de mogelijkheid om indexatiebepalingen en herzieningsclausules op te nemen of een risicoregeling overeen te komen. Bij nieuwe opdrachten valt verder te overwegen of het passend is om voor bepaalde kostensoorten vaste verrekenprijzen te hanteren of om juist te verrekenen op basis van werkelijk gemaakte kosten.' Wij verzoeken u in overeenstemming met dit advies reeds in deze fase helderheid te verschaffen over de bandbreedtes en hier geen onduidelijkheid (intransparantie) over te laten bestaan	
242.	7	NvI vr. 15	Tot onze verbazing stellen wij vast dat u op uiteenlopende vragen over zowel de samenstelling als de vertegenwoordigde competenties van de beoordelingscommissie geen antwoord wilt geven. U gaat zelfs zo ver dat u het aantal leden van de beoordelingscommissie niet kenbaar wenst te maken. Wij begrijpen niet waarom u deze informatie achterhoudt, nu zij bijdraagt aan een mystieke in plaats van transparante sfeer die het voorspoedige verloop van deze aanbestedingsprocedure onnodig in gevaar brengt. Het is voor alle inschrijvers van belang dat zij deugdelijk	

			geïnformeerd zijn over tenminste de volgende onderdelen: het aantal leden dat de commissie omvat, de rolverdeling tussen inkoop en de beoordelingscommissie, waaruit blijkt de juridische materiedeskundigheid van de beoordelingscommissie uit, evenals het relevante kennisniveau van de arbeidsmarkt in het algemeen, en meer specifiek het werven en matchen van schaarse profielen in het bijzonder. Bij aanhoudende weigering om deze cruciale informatie te verstrekken, menen wij dat u de vereiste transparantie in de onderhavige procedure actief en onnodig frustreert zonder dat daarvoor een gerechtvaardigd belang bestaat dat zwaarder zou moeten wegen. Wij verzoeken u met klem transparantie te betrachten over zowel de samenstelling van de beoordelingscommissie als de beoordelingsprocedure. Daarmee voorkomt u dat inschrijvers reeds in dit stadium de klachtenprocedure moeten gebruiken om transparantie te verkrijgen.	Zes (6) leden in de beoordelingscommissie en deskundig met de juridische materiedeskundigheid evenals relevante kennis met en ervaring van de arbeidsmarkt. Inkoop leidt de beoordelingscommissie maar beoordeelt niet zelf inhoudelijk de subgunningscriteria. Samenstelling beoordelingscommissie - zie hierboven en beoordelingsprocedure is opgenomen in het Beschrijvend document.
243.	28	NvI vr. 71	Kunt u bevestigen dat het gegeven antwoord op deze vraag enkel van toepassing is in geval van deta-vast constructies en niet geldt bij reguliere tijdelijke inhuur?	Nee Zie het antwoord bij vraag 208.
244.	60	NvI vr. 177	Jammer dat u onze mening niet deelt dat u de ruimte voor inschrijvers beperkt om	Aanbestedende dienst is op de hoogte van datgene wat er in de herziene Gids Proportionaliteit is

		informatie te krijgen. Wij zien ons gesteund door de recent herziene Gids Proportionaliteit die in hoofdstuk 4 stelt: <i>'Met name bij grote of complexe aanbestedingen is het gebruik van meerdere nota's van inlichtingen raadzaam. De aanbestedende dienst geef een redelijke termijn voor het stellen van vragen. Op vragen die tijdig binnenkomen geef de aanbestedende dienst een inhoudelijk antwoord. Vragen die binnenkomen worden meteen gepubliceerd en zodra het antwoord beschikbaar is, wordt dit eraan toegevoegd. Deze manier van het verstrekken van inlichtingen heeft als voordelen een snelle respons van de aanbestedende dienst op vragen van inschrijvers en het voorkomen van doublures in de vragen. Tevens geef het snel publiceren van antwoorden inschrijvers de prikkel om vragen zo snel mogelijk te stellen en de mogelijkheid een vervolg- of verduidelijkingsvraag te stellen binnen de gegeven termijn. Het is disproportioneel om zonder (inhoudelijk afdoende) antwoord te geven de aanbesteding conform planning voort te zetten. Dit laat onverlet, dat voor de eenduidigheid de definitieve Nota van Inlichtingen met alle gebundelde vragen en antwoorden uiterlijk 10 dagen voor aanmelding/ inschrijving wordt gepubliceerd. Bij het verstrekken van veel inlichtingen kan het ook raadzaam zijn de inschrijvingstermijn op te schuiven. Indien</i>	gesteld en houdt zich vanzelfsprekend aan datgene wat in de Aanbestedingswet 2012 is opgenomen, waaronder ook de inhoud van de Gids Proportionaliteit. Aan gegadigden is ruim de tijd gegeven om de aanbestedingsdocumenten goed te bestuderen en vragen voor de eerste vragenronde in te dienen. De Aanbestedende dienst heeft alle vragen die in deze eerste vragenronde zijn binnengekomen tijdig inhoudelijk beantwoord. Zoals de Gids ook aangeeft, mag van een ondernemer een proactieve houding verwacht worden. Het is niet in het belang van de procedure en alle partijen die daaraan deelnemen dat een ondernemer pas ná publicatie van de eerste Nota van inlichtingen vragen over de stukken gaat stellen die zij daarvoor ook al had kunnen stellen. Vragen die liggen in het verlengde van eerder gestelde vragen en de antwoorden daarop zijn wel mogelijk.
--	--	--	---

			<i>een inschrijver zich niet kan vinden in de beantwoording van vragen, dan wel sprake is van een fundamenteel punt waarover volgens de planning geen vraag meer kan worden gesteld, kan de inschrijver een klacht indienen (§4.4). Het is disproportioneel het niet stellen van een vraag automatisch te laten leiden tot het verval van recht om het onderwerp alsnog aan de orde te stellen, maar inschrijvers dienen wel een proactieve houding aan te nemen. Het is belangrijk dat inschrijvers zo vroeg mogelijk vragen presenteren. Een aanbestedende dienst moet een evenwicht vinden tussen de belangen. Het kan in bepaalde gevallen proportioneel zijn om ná de termijn van vragen stellen toch nog vragen te beantwoorden, bijvoorbeeld als de vraag zou kunnen leiden tot een wezenlijke wijziging van de opdracht. Op het moment dat duidelijk is dat beantwoording zal leiden tot een wezenlijke wijziging, is het proportioneel de termijn van inschrijving te verlengen, al dan niet in combinatie met een rectificatie van de aankondiging.'</i> Graag zien wij uw bevestiging dat u zich conformeert aan het wettelijk kader en dan in het bijzonder de Gids Proportionaliteit en dat u aldus vervolgvragen die nog kunnen rijzen in een later stadium, zult beantwoorden. Zo niet, dan verzoeken wij u gemotiveerd uit te leggen waarom u van de wet afwijkt.	
--	--	--	--	--

245.	61	NvI vr. 178	Kunt u instemmen met de navolgende interpretatie van uw antwoord: De aanbestedende dienst zal inschrijvingen die op wat voor manier dan ook afwijken van de voorgeschreven opmaak, omvang of inhoud, terzijde leggen om zo het beginsel van gelijke behandeling te waarborgen.	Aanbestedende dienst is voldoende helder geweest in het antwoord bij vraag 178.
246.	64	NvI vr. 184	Uw beantwoording van vraag 184 lijdt helaas tot meer verwarring. Kunt u concreet aangeven in welke gevallen prijsstelling kan meewegen door het noemen van twee voorbeelden?	Welke situaties er rondom prijsstelling tijdens de contractperiode zich voordoen, kan Aanbestedende dienst nu niet aangeven dan wel momenteel verzinnen.
247.	NvI	Vraag 91	Het is ongewoon om werk-werk reiskosten in het tarief op te nemen. Deze kosten zijn voor Inschrijver onvoorspelbaar en hiermee niet vooraf te calculeren in de all-in prijs. Inschrijver heeft bij aanvang van de opdracht niet altijd zicht of invloed op de reiskosten werk-werk. Zo kan het zich voordoen dat een werknemer van Inschrijver naar diverse werklocaties dient af te reizen voor werkoverleggen. Daarnaast betreft het hier een juridische mantel, waarin bezoeken aan de rechtbanken door heel Nederland tot de mogelijkheden behoort. Deze bezoeken zijn voorafgaand aan de opdracht nooit duidelijk, aangezien dit per zaak afhankelijk is. Wij vragen nogmaals of u akkoord gaat met het apart factureren van werk-werk reiskosten, na voorafgaande toestemming van de inhurend manager.	Nee, reiskosten binnenland behoren binnen het all-in tarief te zitten. Dit is alleen anders voor reis- en verblijfkosten buitenland. Bij Nadere Offerte/Overeenkomst wordt bepaald wat de plaats is waar de werkzaamheden grotendeels worden verricht/uitgevoerd. Reis- en verblijfkosten buitenland worden vergoed op basis van de vigerende wet- en/of regelgeving bij de rijksoverheid.

248.	NvI	Vraag 189 i.c.m. Vraag 69 en 71	Uw verwijzing in het antwoord op vraag 189 naar de vragen 69 en 71 is onjuist. Vraag 189 ziet niet op een vergoeding voor overname, maar op het maken van nadere afspraken indien het geval zich voordoet dat een Deelnemer onverhoopt wil overgaan tot overname van een medewerker van Inschrijver, ondanks dat dit niet middels een deta-vast constructie is uitgevraagd. Het is in het belang van alle partijen dat een deta-vast-constructie vooraf bekend is en dat er vooraf afspraken over zijn gemaakt die naar analogie worden toegepast op het moment dat het zich voordoet bij een Nadere Overeenkomst. Hierbij is het voor Inschrijver niet akkoord dat het uitdienen van de initiële termijn in de Nadere Overeenkomst betekent dat Deelnemer de jurist dan over kan nemen. Inschrijver stelt nogmaals voor dat er gehouden wordt aan het maken van maatwerkafspraken die gelden voor een deta-vast constructie indien er een plotselinge wens van een Deelnemer tot overname bestaat. Gaat u hiermee akkoord?	Niet akkoord. De verwijzing in vraag 189 naar de vragen 69 en 71 geven aan dat Aanbestedende dienst niet op voorhand afspraken maakt in de Raamovereenkomst.
249.	NvI	204	Inschrijver heeft een duurzaamheidsbeleid op het gebied van CO2, NOx en fijnstof die verder rijkt dan de NOK. Wij gaan ervan uit dat deze inhoudelijk voor dit gunningscriterium afdoende is. Bent u het eens met deze zienswijze?	Aanbestedende dienst zal op voorhand geen uitspraak doen of iets wel/niet afdoende is wat gegadigde nog zal gaan indienen.

250.	NvI	24-26	Er zijn meerdere vragen gesteld over de referentie eisen/kerncompetenties. Graag wil Inschrijver nagaan of zij het goed begrijpt. Kan Inschrijver ervan uitgaan dat er een referentie aangeleverd dient te worden van 5 kandidaten contractenrecht of privacyrecht of een combinatie van beide gebieden in dezelfde tijdspanne uitgevoerd binnen een publieke organisatie?	Zie het antwoord bij vraag 226, 228, 229 en 230.
251.	NvI	26	U noemt hier een aantal vakgebieden zoals Human Resource, Finance, Inkoop, Beleid, etc. Inschrijver kan deze niet plaatsten bij de referentie eis en het perceel. Is dit per abuis in de Nota van Inlichtingen opgenomen? Zo niet, hoe moet inschrijver dit lezen?	Nee Zie het antwoord bij vraag 236.
252.	NvI	Vraag 24	Het antwoord op vraag 24 geeft een beschrijving van de aan te leveren referenties voor perceel 2. Mogen wij aannemen dat de referenties van perceel 1 op eenzelfde wijze (alleen gaat het hier om 4 cv's i.p.v. 5 cv's) kunnen worden aangeleverd?	Zie het antwoord bij vraag 223.
253.	NvI	Vraag 27	Aanbestedende dienst is akkoord dat de referenties van perceel 2 ook andere publieke organisaties (dan alleen de rijksoverheid) binnen de overheid mogen zijn. Mogen wij ervan uitgaan dat dit ook geldt voor de referenties van perceel 1?	Ja Zie tevens het antwoord bij vraag 228.

Afbeelding m.b.t. vraag 222:

